

Det kongelige olje- og energidepartement
Energi- og vassdragsavdelingen
Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
02 / 2351 - 143.	
DATO 01 APR. 2003	
AN 501	EKSP.
Vassdr. l.	

Vår ref:#25781/1 Deres ref:OED 2002/2351 EV EAM Oslo, 28. mars 2003

Høringssvar - om forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Vi viser til høringsnotat og -brev av 29.11.2002 med forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven, samt brev av 23.01.2003 om fristutsettelse i saken.

Norges Ingeniørorganisasjon - NITO - er tilfreds med at det nå settes ned et bredt sammensatt offentlig utvalg som skal vurdere hjemfallsinstituttets utforming for fremtiden. Vår langsiktige styring og kontroll med vannkraftressursene er av så stor betydning at det krever en bredere og grundigere utredning enn den som i utgangspunktet ble lagt frem av Olje og energidepartementet. Vi forutsetter at dette høringssvarret behandles som et innspill til utvalget som skal settes ned, og ønsker å komme med ytterligere innspill til utvalget videre i prosessen.

Gjennom sitt eierskap i kraftforsyningen forvalter norske kommuner og staten verdier for hundretalls milliarder kroner i form av anlegg og disposisjonsrett over naturressurser. Vannkraften skiller seg ut ved at den representerer en fornybar, evigvarende ressurs som utgjør enorme verdier, også for fremtidige generasjoner. Kraftverkene, med flere hundre års levetid, representerer en verdi langt utover dagens markedsverdi. NITO mener staten bør beholde råderetten over vannkraftressursene, og at nasjonalt eierskap til vannkraften bør opprettholdes.

Hjemfallsregime har betydning for eierskap og forvaltning av en evigvarende ressurs som historisk sett har sikret utvikling og verdiskaping i det norske samfunn. Nasjonalt eierskap og kontroll over vannkraften vil bidra til å sikre verdiene og fremtidig verdiøkning av vannkraften, samt muligheten til å føre en nasjonal energipolitikk. Regjeringens forslag om eiernøytralt hjemfall vil tvinge fylker og kommuner til å selge sine kraftverk. Et slikt regime innebærer at kraftverkene er 0 verdt for dagens eiere etter 75 år, og hvis en utsetter å selge vil verdien gradvis forringes. Sammen med Statkraft eier de offentlige kraftselskapene i dag ca. 85 % av norsk kraftproduksjon. Verdien av dette er så høy at det ikke fins privat norsk kapital til å ta over. Utenlandske kraftselskaper står imidlertid klare. Regjeringens forslag til nytt hjemfallsregime vil innebære at utenlandske selskaper overtar norske kraftverk, og verdiene som skapes der.

Ulike alternativer til regjeringens forslag til hjemfallsregime er utredet og foreslått fra forskjellige miljøer. Dersom vi ikke kan beholde dagens regime tror vi i NITO at Kommunenes Sentralforbunds forslag om transaksjonsbasert hjemfall – dvs at hjemfall utløses for de som kjøper – kan være en modell som kan sikre at mye av vannkraften fortsatt forblir på norske hender. Med forbehold om endelig

utforming av modellen, ser den ut for å sikre de offentlige eierne som vil eie og drive kraftverk i et langsiktig perspektiv fortsatt tidsubegrenset konsesjon. Samtidig får alle kjøpere like vilkår.

NITO mener verdien av fossekraften bør tilhøre det norske samfunn. Hjemfall er et viktig instrument for å sikre viktige samfunnsinteresser knyttet til disse enorme verdiene også i fremtiden. Det er imidlertid et paradoks om hjemfallsordningen – som skulle sikre at norsk vannkraft ikke ble solgt til utlandet – nå utformes på en slik måte at den presser kraftverkseierne til salg nettopp til utlandet.

Vennlig hilsen
NITO

John A. Haugen
President

Tone Tønnessen
Utredningsleder

Telefon 22 05 35 51
tone.tonnessen@nito.no